

**RADA GMINY
STUDZIENICE**

Załącznik nr 1
do Uchwały nr VI/39/2024
Rady Gminy Studzienice
z dnia 20 grudnia 2024 r

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
NA LATA 2025-2030**

Studzienice, 2024

I. WSTĘP

Przemoc domowa jest problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi dla rodziny oraz jej członków poważne zagrożenie. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie członkowie stanowią dla siebie oparcie. W rodzinie dysfunkcyjnej, w której występują napięcia dochodzi do sytuacji, które mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowia i życia osób ją tworzących. Krzywdzeni obawiają się ujawniać problem, gdyż nie chcą jego nasilenia i przykrych konsekwencji dla rodziny. Zjawisko, ze względu na swoją złożoność jest problemem interdyscyplinarnym i wymaga stałej, zmożonej współpracy wielu instytucji i organizacji, zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy. Każdy ma prawo czuć się w swoim domu bezpiecznie i nic nie jest w stanie usprawiedliwić przemocy w żadnej postaci. Nikt nie powinien pozostawać obojętny będąc świadkiem przemocy. Konieczne jest więc uświadamianie społeczeństwu odpowiedzialności za zdrowie i życie osób, które znajdują się w naszym otoczeniu i są dotknięte tym problemem.

Polityka prorodzinna powinna skupiać się na zagwarantowaniu obywatelom życia w optymalnych i bezpiecznych warunkach oraz zapobieganiu sytuacjom, w których to bezpieczeństwo mogłoby zostać zagrożone. Szczególną ochroną powinny zostać objęte dzieci, które uwikłane w problem przemocy domowej odczuwają jej skutki przez całe życie. Będąc świadkami lub osobami bezpośrednio doświadczającymi różnych form przemocy, agresji uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie w sytuacjach stresowych jest właśnie przemoc. Dziedziczenie takiego wzorca ma wpływ na budowanie relacji w dorosłym życiu. Dzieci od najmłodszych lat powinny uczyć się od najbliższych szacunku do innych, wrażliwości i asertywności. Gdy jednak obserwują w relacjach najbliższych napięcie, agresję, konflikty, złość i są świadkami awantur, rękoczynów, istnieją małe szanse na właściwą socjalizację. Wręcz przeciwnie, tworzy zniekształcony obraz interakcji międzyludzkich.

Nowelizacja ustawy o przemocy domowej z 2023 roku znacznie zmieniła terminologię dotyczącą zjawiska przemocy, „przemoc w rodzinie” zastąpiła na „przemoc domową”. „ofiara” zmieniono na „osobę doznającą przemocy domowej”, natomiast pojęcie „sprawcy” obecnie jest zastąpione pojęciem „osoby stosującej przemoc domową”.

Ustawa rozszerza krąg osób, które obejmują nowe przepisy m.in. o byłego małżonka, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc. Należy także zauważyć, że w świetle aktualnie obowiązujących przepisów prawa, przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej, co wcześniej nie było jednoznacznie określone w Ustawie. Natomiast osoba stosująca przemoc to pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, określonych w ustawie jako osoby doświadczające takiej przemocy.

Obok przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej i zaniedbania ustawa wprowadza dwie kolejne formy przemocy tj. ekonomiczną i cyfrową, uregulowano także właściwość miejscową gminy w zakresie prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji gdy osoba doznająca przemocy domowej lub osoba stosująca przemoc domową zmienia miejsce zamieszkania. Ustawa wprowadza także dodatkowe formy działań wobec osób stosujących przemoc domową, wprowadza także 9 miesięczne działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, działania te mają na celu analizę i ocenę sytuacji osób, które uczestniczyły w procedurze.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

II. PODSTAWY PRAWNE

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych przez następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) Rozdział drugi pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela”,
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
6. Uchwała nr XLI/355/2023 Rady Gminy Studzienice z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Studzienice.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 25 lutego 1945 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy(Dz.U. z 2023 r. poz. 2809).
10. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.).
11. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.).

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Przedstawiciele podmiotów, o których wyżej mowa realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych

lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy.

Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować o tym prokuraturę lub Policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 zgodny jest z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, przyjętym Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (M. P. poz. 1232 z 15.11.2023 r.).

III. CHARAKTERYSTYKA PRZEMOCY

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.) definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

Przemoc domowa przybiera różne formy: fizyczną: popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, policzkowanie itp., psychiczną: izolacja, wyzwiska, ośmieszanie, groźby, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, krytykowanie, poniżanie, demoralizacja, ciągłe niepokojenie; seksualną: zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych, zaniedbywania obowiązku opieki nad członkami rodziny, którzy tej opieki wymagają, ekonomiczną, gdy jej sprawca używa środków finansowych albo innych dóbr materialnych po to, aby uzależnić od siebie finansowo drugą osobę, a także cyberprzemocy, czyli prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i innych narzędzi elektronicznych. Przemocą są również zachowania, takie jak niszczenie/uszkodzanie mienia, jego przywłaszczenie, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezleconych przez lekarza leków, a także inne zachowania działające na szkodę najbliższych.

Cechy charakterystyczne dla przemocy domowej to zatem: intencjonalność, dysproporcja sił, naruszanie praw i dóbr osobistych drugiego człowieka oraz powstanie szkód fizycznych czy psychicznych.

Przyczyn zachowań przemocowych można dopatrywać się w różnych czynnikach. Predestynują do niej takie czynniki jak uzależnienie (np. od alkoholu, narkotyków), problemy finansowe, chęć dominacji materialnej, zazdrość, narastająca frustracja i nieumiejętność radzenia

sobie ze stresem, traumatyczne przeżycia, zaburzenia psychiczne, temperament, negatywne doświadczenia i wzorce wyniesione z domu rodzinnego, konflikty międzypokoleniowe, wykluczenie społeczne. Ponadto przyczyn tego zjawiska można szukać w niewłaściwych przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie, w tym przyzwoleniu społeczeństwa na zachowania przemocowe poprzez brak reakcji na przemoc.

W sytuacji długotrwałego doświadczania zachowań przemocowych osoby jej doświadczające często nie wierzą w skuteczność pomocy. Generuje to trudności we współpracy z osobami doświadczającymi przemocy, u których motywacja wewnętrzna do rozwiązywania problemu jest często bardzo słaba i wymaga wzmocnienia. Dodatkowym czynnikiem utrudniającym współpracę z osobami doświadczającymi przemocy domowej jest mechanizm współzależnienia, który występuje w rodzinach z problemem uzależnienia. Współzależnienie to styl funkcjonowania charakterystyczny dla bliskich osoby uzależnionej od alkoholu, narkotyków lub innych substancji. Jest podporządkowaniem swojego życia cudzemu nałogowi, przebiegającym z usprawiedliwianiem zachowań partnera i niezgodą na rozpad rodziny. Mechanizm ten jeszcze bardziej utrudnia osobie doświadczającej przemocy poszukiwanie pomocy i wsparcia, z uwagi na silne więzi emocjonalne z osobą uzależnioną, a jednocześnie sprawcą przemocy.

CYKLE I MECHANIZMY PRZEMOCY

Dla rodzin z występującym problemem przemocy charakterystyczne jest przechodzenie przez trzy fazy powtarzającego się cyklu:

1. faza narastającego napięcia: w relacji pojawia się napięcie, sprawca jest rozdrażniony, łatwo popada w złość, wyraża pretensje, przerzuca odpowiedzialność za taki stan rzeczy na innych członków rodziny. Osoba doświadczająca przemocy często stara się wszelkimi sposobami załagodzić sytuację. Obarcza siebie odpowiedzialnością za przemoc. Jest cały czas napięta i zdenerwowana, gdyż zdaje sobie sprawę z tego, iż wszystko co zrobi lub powie może być pretekstem do wybuchu złości i agresji ze strony sprawcy.
2. faza gwałtownej, ostrej przemocy: zagraża zdrowiu i życiu osoby doświadczającej przemocy. Jest etapem wybuchu, w którym to zgromadzone napięcie eksploduje. Wybuch ten jest często nieadekwatny do przyczyn podanych przez sprawcę. Osoba krzywdzona odczuwa głównie przerażenie, bezsilność, strach, lęk, złość, gniew. Po akcie ostrej przemocy osoby krzywdzone podejmują często decyzję o szukaniu pomocy. Sprawca zaś często po konfrontacji z konsekwencjami swojego zachowania uspokaja się.
3. faza miodowego miesiąca: osoba stosująca przemoc wyraża żal, przeprasza, chce zadośćuczynić i zapobiec konsekwencjom, które mu grożą. Okazuje skruchę, składa deklaracje, stosuje obietnice, usprawiedliwia swoje zachowanie. Osoba doświadczająca przemocy wierzy w to, że przemoc nigdy

już się nie powtórzy. Dlatego też pozwala się przeprosić, powraca do domu, wycofuje sprawy w Sądzie, Prokuraturze itp. Aż do kolejnego incydentu przemocy.

Dla przemocy charakterystyczne są mechanizmy, takie jak:

1. zjawisko „prania mózgu”, mające na celu uzyskanie kontroli nad psychiką ofiary, jej myślami, zachowaniem i emocjami; jest jednym z najsilniej działających mechanizmów przemocy psychicznej;
2. syndrom wyuczonej bezradności, czyli błędne przekonanie osoby krzywdzonej, pomimo podjęcia jakichkolwiek działań nie przyniosą one pożądanego efektu, a przemoc nigdy nie ustanie
3. proces wiktylizacji, czyli przyjęcie tożsamości ofiary, w wyniku doświadczenia przemocy, podejmowania nieskutecznych prób obrony siebie, a także w wyniku wtórnego zranienia spowodowanego nieadekwatnymi do sytuacji reakcjami ludzi, do których zwracała się o pomoc; osoba krzywdzona nabiera przekonania, że zasługuje na takie traktowanie.

Zjawisko przemocy domowej, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej.

Przemoc ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale przede wszystkim do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi.

Dlatego tak istotne znaczenie ma prawidłowe funkcjonowanie polityki prorodzinnej państwa, dla której jednym z celów jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobiegania występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących przemocą domową.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

Procedura „Niebieskie Karty” to narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy domowej. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. określa formularze „Niebieska Karta”, tj. formularz A wszczynający procedurę, formularz B – pouczenie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formularz C wypełniany na posiedzeniu Grupy Diagnostyczno-Pomocowej w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, iż doświadcza przemocy domowej oraz formularz D wypełniany na posiedzeniu Grupy Diagnostyczno-Pomocowej w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE STUDZIENICE W OPARCIU O DOSTĘPNE STATYSTYKI

Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej koordynuje Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem nr 87/2023 Wójta Gminy Studzienice z dnia 21 września 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Studzienicach;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Studzienicach;
3. Komendy Powiatowej Policji w Bytowie;
4. Szkół Podstawowych Gminy Studzienice;
5. Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Bytowie;
6. NZOZ „REHAPOZ” Studzienice.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań wyżej wymienionych podmiotów, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o zmianie miejsca zamieszkania objętych procedurą „Niebieska Karta”;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151 ze zm.) korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

Indywidualnymi przypadkami występowania przemocy zajmują się grupy diagnostyczno- pomocowe, zwoływane na skutek zgłoszeń i podejmowanych interwencji, w celu wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

W charakterystyce przemocy domowej na terenie Gminy Studzienice wykorzystano statystyki z lat 2021-2023. Statystyki te ukazują istotne kwestie będące podstawową do planowania dalszych działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej w Gminie.

W 2023 roku liczba mieszkańców Gminy Studzienice (stan na dzień 31.12.2023 r.) wynosiła 3667 osób w 2022 roku - 3663 osób, w 2021 r. – 3670 osób.

Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba założonych Niebieskich Kart była na porównywalnym poziomie, najwięcej wszczęto procedur w 2021 r. tj. 8, natomiast w 2022 i 2023 po 6.

Pomocą obejmowane były całe rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy domowej, a więc zarówno kobiety, mężczyźni jak i dzieci, osoby doświadczające przemocy domowej jak i ją stosujące. Wśród osób objętych działaniami Zespołu znajdowały się osoby z niepełnosprawnością oraz starsze – w wieku emerytalnym.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone były Grupy Robocze (obecnie Grupy Diagnostyczno-Pomocowe) w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej. W skład Grup wchodził najczęściej pracownik socjalny, dzielnicowy, pedagog, przedstawiciel GKRPA.

Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Studzienice w latach 2021-2023

Procedura Niebieskiej Karty	2021	2022	2023
Liczba Niebieskich Kart A ogółem:	8	6	6
Podmioty sporządzające NK A			
Policja	7	5	5
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	0	1	1
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Placówki służby zdrowia	1	1	0
Oświata	0	0	0

Inne instytucje i organizacje	0	0	0
Liczba posiedzeń ZI	4	4	4
Liczba spotkań GR	16	18	16

Źródło: opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Studzienicach

Osoby dotknięte przemocą domową, stosującą przemoc domową w Gminie Studzienice w latach 2021 – 2023

Liczba osób objęta działaniami Grup Roboczych	2021rok	2022 rok	2023 rok
Liczba osób objętych pomocą Grup Roboczych/Grup Diagnostyczno - Pomocowych	12	10	11
w tym: kobiety	6	4	4
w tym: mężczyźni	5	4	5
w tym: dzieci	1	2	1
Łączna liczba rodzin objętych pomocą Grup Roboczych/Grup Diagnostyczno - Pomocowych	5	4	5
Liczba osób doznających przemocy domowej	6	6	6
w tym: kobiety			

	5	4	4
w tym: mężczyźni	0	0	0
w tym: dzieci	1	2	2
Liczba osób stosujących przemoc domową	5	4	5
w tym: kobiety	0	0	0
w tym: mężczyźni	5	4	5
w tym: dzieci	0	0	0

Źródło: opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Studzienicach

Z powyższych danych wynika, że najczęściej NK A sporządziła Policja co wiąże się z poszukiwaniem pomocy w momencie nasilonej już, ostrej przemocy ze strony sprawcy. Oprócz Policji formularze NK A zostały także wypełnione przez służbę zdrowia i GOPS, w analizowanym okresie nie wpłynął żaden formularz z oświaty ani innego uprawnionego podmiotu.

Osobami doświadczającymi przemocy są kobiety i dzieci a osobami stosującymi przemoc mężczyźni. Stosowanie przez mężczyzn przemocy jest środkiem do uzyskania od kobiet i dzieci zachowań, których oczekują. Wybijanie się kobiet na „niezależność”, dążenie do partnerskich relacji zaburza patriarchalny porządek i wzmaga tym samym męską agresję.

V. CELE PROGRAMOWE

1. Cel główny

Wzmocnienie systemu na rzecz prawidłowego funkcjonowania osób i rodzin oraz przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców Gminy Studzienice.

2. Cele szczegółowe:

- 1) diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Studzienice;
- 2) zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) zapewnienie ochrony i możliwości udzielania wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową;
- 4) oddziaływanie na sprawców przemocy domowej;
- 5) podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska dotyczące przemocy domowej;
- 6) podnoszenie poziomu wiedzy oraz umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Cel 1 - diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Studzienice.

Lp.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Zbieranie i analiza danych dot. występowania przemocy domowej.	- sporządzanie statystyk określających skalę zjawiska przemocy i ich aktualizacja.	2024-2030	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach; - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Studzienicach; - Komenda Powiatowa Policji w Bytowie; - Szkoły z terenu Gminy Studzienice; - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej

Cel 2 - zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach oraz możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym; - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową; - monitorowanie sytuacji osób i rodzin dotkniętych przemocą.	2024-2030	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach; - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Studzienicach; - Komenda Powiatowa Policji w Bytowie; - Szkoły z terenu Gminy Studzienice; - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 3 - zapewnienie ochrony i możliwości udzielania wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową.

Lp.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Zapewnienie schronienia, pomocy materialnej osobom doznającym przemocy domowej.	- współpraca z instytucjami; - udzielanie świadczeń pieniężnych.	2024-2030	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach.
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom doświadczającym przemocy domowej.	- praca socjalna; - prowadzenie specjalistycznego poradnictwa w ramach współpracy z PCPR w Bytowie; - edukacja osób doznających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw.	2024-2030	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach; -Zespół Interdyscyplinarny w Studzienicach; - Komenda Powiatowa Policji w Bytowie; - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie.
3.	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej.	- motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz programie psychologiczno – terapeutycznym; - kierowanie osób stosujących	2024-2030	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach; -Zespół Interdyscyplinarny w Studzienicach; - Komenda Powiatowa Policji w Bytowie; - Powiatowe Centrum Pomocy

		przemoc domową do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz programie psychologiczno – terapeutycznym.	Rodzinie w Bytowie.
			- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach; - Zespół Interdyscyplinarny w Studzienicach; - Komenda Powiatowa Policji w Bytowie; - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie.

Cel 4 - oddziaływanie na sprawców przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Prowadzenie działań motywujących do zmiany zachowań.	- rozmowy motywujące, kierowanie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz do programu psychologiczno – terapeutycznego: - kierowanie do udziału w terapii uzależnień - występowanie do prokuratury z właściwymi wnioskami.	2024-2030	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach; - Zespół Interdyscyplinarny w Studzienicach; - Komenda Powiatowa Policji w Bytowie; - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie; - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Studzienicach; -inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 5 - podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska dotyczące przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Edukacja społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	- podnoszenie wiedzy wśród mieszkańców Gminy Studzienice w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez informacje umieszczane na stronie internetowej, ulotki i inne materiały edukacyjno – informacyjne; - działania profilaktyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych – szkolny program profilaktyczny; - uczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	2024-2030	-.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach; - Zespół Interdyscyplinarny w Studzienicach; - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Studzienicach; -Komenda Powiatowa Policji w Bytowie; -Szkoły z terenu Gminy Studzienice; -służba zdrowia; - kuratorzy; - świetlice wiejskie; -inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 6 - podnoszenie poziomu wiedzy oraz umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy domowej.	- udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach osób pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc domową a także dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”.	2024-2030	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach; - Zespół Interdyscyplinarny w Studzienicach; -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Studzienicach; -Komenda Powiatowa Policji w Bytowie; -Szkoły z terenu Gminy Studzienice; -służba zdrowia; - kuratorzy.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej są:

- 1) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy domowej,
- 2) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,
- 3) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą domową,
- 4) Społeczność lokalna.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach;
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Bytowie;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Studzienicach;
- 4) Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Studzienice;
- 5) Świetlice wiejskie;
- 6) Służba zdrowia;
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie;
- 8) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Bytowie.

VII. SPODZIEWANE EFEKTY

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy domowej;
- 2) Zwiększenie wiedzy osób zajmujących się przemocą domową na jej temat;
- 3) Zwiększenie skuteczności działań;
- 4) Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

VIII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie Gminy Studzienice w latach 2024-2030. Zaplanowane do realizacji działania będą wprowadzane w formie ciągłej.

IX. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitorowanie programu odbywało się będzie poprzez zbieranie informacji od członków Zespołu Interdyscyplinarnego, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie kolejnych działań. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Studzienicach. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. liczba procedur „Niebieskie Karty”;
2. liczba osób, rodzin objętych pomocą;
3. liczba osób doznających przemocy domowej;
4. liczba osób stosujących przemoc domową;
5. liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych i programie psychologiczno – terapeutycznym;
6. liczba postępowań przygotowawczych wobec osób stosujących przemoc domową;
7. ilość działań profilaktycznych;
8. liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Ocena realizacji programu nastąpi w rocznych przedziałach czasowych i zostanie sporządzona na podstawie informacji pozyskanych od podmiotów współpracujących w Zespole Interdyscyplinarnym.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 są środki finansowe na realizację zadań własnych gminy, pozostających w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Studzienicach oraz środków zewnętrznych pozyskiwanych w ramach programów i konkursów na dofinansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
mgr Piotr Pochok

